

Bir yapbozun içinde olmanın hazzı

Cem Akas, yeni romanı 'Zamanın En Kısa Hali'nde karakteristiği haline gelen zarfsız, sıfatsız 'eksiltmeli' metnin yanı sıra parçalı bir yapı kuruyor. Fakat okurun görevi bu yapbozun parçalarını birleştirip bir bütün oluşturmak değil. Aksine Akas, okurlarının salt bir yapbozun içinde bulunmaktan dolayı keyif almasını istiyor. Fragmanlar arka arkaya sıralandıkça göreceğiz ki vurucu bir anne-kız ilişkisinin içindeyiz aslında.

ERAY AK

e.erayak@gmail.com

Cem Akas, edebiyatta formların sınırlarıyla oynamayı seven bir yazar. Metnin mimarisi ve şekli, sadece bir formdan ibaret olmuyor hiçbir zaman onun kaleminden çıkan metinlerde. Aksine, anlatımın başat öğelerinden biri olarak temeldeki yerini alıyor.

Akas'ın öykülerini bir araya getirdiği kitabı 'Tekerleksiz Bisikletler' bunun güzel örneklerden biriydi mesela. Akas bu öykülerinde; bazen cümle sonlarından birer kelime atarak, bazen öykünün gidişatına sekte vurup kurgunun göbeğini okuyucunun hayal gücüne bırakarak bazen de sadece kısa eylem cümlelerinden kurulu zarfsız, sıfatsız bir yapı kurarak 'eksiltmeli' metinleriyle okurunu hayal gücüne zorlamıştı. Öykülerde açtığı gedikleri bir anlatım biçimi haline dönüştürmüştü. Kitabın altbaşlığı olarak kullandığı 'Eksiltmeli Öyküler' de bu anlamda yerini buluyordu. Aynı şekilde 'Sincaplı Gece' isimli romanında ise bu formun farklı bir kullanımını görmüştük. 'Sincaplı Gece' için 'Eksiltmeli Roman' alt başlığını uygun görmüştü Akas. Bu kez eksiltmeyi yapıyı bozarak değil roman formuna eşlik edecek şekilde tasarlamıştı ve ortaya, anlatımın en önemli unsurlarından biri haline gelen yenilikçi bir şekil çıkmıştı.

Bunlara paralel olarak; formu bir anlatım biçimi halinde kullanmasının, Akas'ın artık karakteristik diyebileceğimiz üslup özelliklerinden biri olageldiğini söyleyebiliriz artık. Kaldı ki bunu henüz okur karşısına çıkmış romanı 'Zamanın En Kısa Hali'nde de görüyoruz. Bu kez 'eksilteli' olmasının yanında, aynı zamanda 'parçalı' da bir yapı kuruyor romanında Akas ve form, bu romanın anlatımının en önemli özelliği olarak öne çıkıyor.

'Zamanın En Kısa Hali'nde bir tür yapbozun parçaları arasında dolaştırıyor okurunu Akas. Fakat okurun görevi bu yapbozun parçalarını birleştirip bir bütün oluşturmak değil. Tam aksine, Akas okurlarının salt bir yapbozun

İçinde bulunmaktan dolayı keyif almasını istiyor. Fragmanlar şeklinde 300 parçaya bölünen bir bütün hikâye ve bu parçaların arasına bırakılmış okur... Her şeyden önce farklı bir okuma deneyiminin içinde bulunulacağı kesin **Cem Akas**'ın yeni romanıyla. Bunun yanında ise bu fragmanlar arka arkaya sıralandıkça göreceğiz ki **vurucu bir anne-kız ilişkisinin içindeyiz aslında**. Anne-kız hikâyesinin etrafına da cinsel kimlik ve sanat dünyasının yansımalarından oluşan bir perde sarılıyor. Akas'ın eksilteli ve parçalı roman formu da araya giren boşluklarda okurun hayal gücünün bir anlamda hikâyeye ortak olmasını sağlıyor.

Klasik roman formuna reddiye olarak okumak mümkün 'Zamanın En Kısa Hali'ni. Bu reddiye, okuruna vurucu anların hikâyelerinden derlediği ve fotoğraf kuvvetindeki sahnelerle okutuyor **Cem Akas**. Yeni bir şeyler deniyor her seferinde. Taşların yerinden oynayabileceğini ve oynadıktan sonra da kendine yol bulabileceğini -önce kendine- yazıyla anlatmaya çalışıyor. Ve her seferinde, edebiyatı asla ihmal etmeden bir temel üzerinde romanlarını inşa etmeyi başarıyor. 'Zamanın En Kısa Hali' de bunu başarmış bir roman. Hem yenilikçi bir deneme hem de romanın sınırlarını zorlasa da sadece roman.

Cem Akas ise yapmaya çalıştığını 'Zamanın En Kısa Hali'nin bir yerlerine saklamış gibi: "Bu çalışmada amaç (...) kişinin gerçek yaşamöyküsünü ya da kişiliğini tartışmasız bir biçimde ortaya koymaktan çok, kişinin kendisinin de parçası olduğu ve yaşamı boyunca sürdürdüğü bu tür bir kurgu çalışmasının imkân ve kısıtlarını saptamak ve gelecekteki benzer çalışmalar için tarihsel bir perspektif oluşturmaktır."

ZAMANIN EN KISA HALİ

Cem Akas
Can Yayınları, 2020
173 sayfa, 23 TL.